

СПОМЕНИ

Никога не съм предполагал, че скромната ми културна дейност ще събуди такъв интерес, че да стане нужда да се ровя въ споменитѣ си и да ги правя обществено достояние. Все пакъ, една предвидливостъ ми подсказваше, че трѣбва да запиша въ малъкъ дневникъ по-важнитѣ събития изъ музикалния животъ на Сливенъ и на първо мѣсто хоровитѣ прояви въ града. Много години минаха, много преживѣлици избледнѣха, но споменитѣ ми за хоровото дѣло въ Сливенъ, отъ зародиша до наши дни, сж прѣснопаветни, запечатани въ съзнанието ми.

За пръвъ пжтъ пѣхме хорово презъ 1880 година. Бѣхъ ученикъ тогава. Понеже нѣмахме учитель по пѣние, учительтъ Драженски се зае да ни запознае съ хоровото пѣние. Въ непродължително време ние научихме две-три руски пѣсни.

За музикаленъ животъ въ Сливенъ, обаче, може да се говори едва отъ 1881 година, когато въ града пристигна първия учитель по пѣние — *Йосифъ Каломати* — французинъ по народностъ. Даровитъ музикантъ, Каломати организира въ скоро време ученическа духовна музика, въ която азъ бѣхъ корнетистъ, и ученически хорове. Подъ негово ржководство презъ 1883 г. ние — ученицитѣ — изнесохме на френски езикъ една оперета. Очарованъ отъ хубавитѣ български народни пѣсни, Каломати започна усърдно да ги събира и сжщата година издаде сборникъ съ около сто народни пѣсни.

Може би днесъ малцина знаятъ името на Йосифъ Каломати, учитель и воененъ капелникъ отъ първитѣ години следъ Освобождението, но неговия интелигентъ и одухотворенъ образъ е живъ въ паметъта и сърдцата на съвременницитѣ му.

Моята дейностъ има началото си къмъ 1890 година. Тогава основахъ първия черковенъ хоръ при катедралата „Св. Димитъръ“. Той спечели бързо симпатитѣ на гражданството и безъ него не минаваше нито забава, нито вечеринка — уреждани твърде често по онова време отъ благотворителнитѣ културнитѣ дружества въ града. Фактически хорътъ бѣше основанъ като свѣтски — ученически при Мжжката гимназия и по настояването на тогавашния митрополитъ Гервасий стана и черковенъ. Голѣмъ дѣлъ за закрепването на хора имаше авторитетния директоръ на гимназията г. Кожухаровъ, който обичаше музиката и ми даваше пълна подкрепа и съдействие.

Въ 1892 г. Мжжката гимназия направи екскурзия до Пловдивъ по време на Изложението. Посрещането ни бѣше трогателно. Шествието отъ гарата до Изложението бѣше неописуемо. Въ изложението хорътъ изпѣ единъ маршъ уловенъ за грамофонъ и после възпроизведенъ отъ грамофона. Изненадата на хориститѣ бѣше неизказана, когато чуха марша отъ „фунията“. Възторгътъ на хориститѣ премина всѣка граница, когато започнаха да различаватъ гласоветѣ си, а най-вече гласа на Георги Мишковъ, добъръ и силенъ басистъ.

Презъ 1893 г., подъ мое ржководство, хорътъ изнесе за пръвъ пжтъ оперетата „Царскиятъ пуякъ“ отъ Борделъ. Тая оперета се даде три пжти съ голѣмъ успѣхъ. Следъ това предприехме турне и я изнесохме въ Ямболъ, Карнобатъ, Бургазъ и Анхиало. Едва следъ нѣколко години, следъ като частъ отъ участницитѣ постъпиха въ Военното училище, по тѣхна инициатива, юнкеритѣ изнасятъ оперетата въ София. Главнитѣ участници сж били сливенци — мои ученици.

Презъ 1893 година основахъ въ Сливенъ първия учителски смѣсенъ хоръ. Следъ като се подготвихме обявихме концертъ. Концертната зала бѣше единъ отъ

